



## Vatten- och miljönämnden

### § 12

#### **Motion om handlingsplan för att målet om nettonollutsläpp 2045 från Max Troendlé (MP)**

Dnr VMN 2020/0001

#### **Handlingar**

Kommunledningskontorets skrivelse från den 12 mars 2020.

Motion från Max Troendlé (MP) från den 15 december 2019.

#### **Bakgrund**

Max Troendlé (MP) föreslår i en motion att vatten- och miljönämnden ska få i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå Kalmar kommuns mål om nettonollutsläpp som geografiskt område 2045.

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande. Av yttrandet framgår bland annat att i Kalmar kommuns verksamhetsplan och budget 2020 utvidgades kommunens tidigare klimatmål om att kommunen år 2030 ska vara fritt från fossila bränslen till att omfatta hela klimatområdet.

Målet är formulerat som ”Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha netto-nollutsläpp av växthusgaser 2045.” Kommunens mål är definierat på samma sätt som det nationella klimatmålet till 2045, som har förtydligandet att de kvarvarande utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990 och att resterande utsläpp på max 15 procent exempelvis kan hanteras genom ett ökat upptag av koldioxid i naturen.

Handlingsplanens scope är fossilbränslefri energiproduktion och användning samt energieffektivitet i byggnation och resande. Den omfattar ett stort antal aktiviteter som förvaltningar och bolag kommer arbeta med de närmaste åren. Handlingsplanen följs upp genom ordinarie tertial- och årsredovisningar.

Utöver aktiviteter i nämnda handlingsplan pågår ytterligare arbete för minskad klimatpåverkan i kommunkoncernen. Exempel på dessa finns att ta del av i kommunledningskontorets skrivelse.

Vatten- och miljönämnden har från och med 2020 fått möjlighet att finansiera klimatåtgärder, vilket kan skapa ytterligare satsningar.

## Vatten- och miljönämnden

## UTDRAG

Sammanträdesdatum  
2020-03-19

Handlingsplanen för en fossilbränslefri kommun 2030 ska uppdateras under 2021. I samband med detta ska åtgärder för att nå netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045 arbetas in, för att på så sätt få en sammanhållen klimathandlingsplan.

### Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunledningskontorets yttrande ska utgöra svar på miljöpartiets motion ”Handlingsplan för att nå nettonollutsläpp 2045”.

Motionen ska härmed anses vara besvarad.

### Protokollsanteckning

Daphne Thuveesson (MP) redovisar en protokollsanteckning enligt följande: ”Målet om netto-nollutsläpp är mycket större än målet om fossilbränslefri kommun och det borde finnas två handlingsplaner. Detta så att det viktiga arbetet som inte bara berör fossila bränslen inte glöms bort. Jag tror risken är stor att det blir så om man inte har ordentlig styrning på det hela, i synnerhet i och med att frågorna är så komplexa.

Omställningen till en klimatneutral framtid kräver inte bara strukturella åtgärder utan också en allt mer sammanhängande klimatförståelse. Vi vet att klimatomställningen kräver strukturella samhällsförändringar, men det kräver också radikala omvärderingar där människan avstår att vara i centrum. Kloka ord från Carolina Jonsson, Virserum Konsthall (Barometern måndag den 23 mars).

I Kalmar är det tveksamt om majoriteten även förstår behovet av strukturella samhällsförändringar – den planerade satsningen på en internationell flyglinje, hamnens planerade utökade kapacitet att handskas med kemikalier och andra vätskor och planerna för ett centralt belagt parkeringshus är bara några indikatorer på detta.

Sveriges nationella klimatmål inkluderar, utöver att ha netto-nollutsläpp av växthusgaser senast 2045, omfattande negativa utsläpp av växthusgaser. Detta krävs eftersom att vi redan idag har släppt ut mer växthusgaser än det som ryms inom 2 graders-målet. Därför är uppdraget att ”undersöka möjligheten att binda kol i marken och därigenom öka jordkvaliteten och använda mindre gödsel” av yttersta vikt. Om denna kolsänka användas för att kompensera för andra sektors utsläpp (som föreslås i kommunledningskontorets yttrande) når vi inte den effekt som krävs – ökad kollagring i marken blir ett alibi för ökade (eller i alla fall inte minskade) utsläpp av växthusgaser över marken. Vi kommer inte att genomföra de strukturella samhällsförändringar som krävs.

Dessa olika aspekter av klimatarbetet (fossilbränslefri 2030, nettonollutsläpp 2045 och negativutsläpp därefter) ska inte anses ske kronologiskt – vi måste arbeta med alla tre aspekter redan nu.

Olika åtgärder krävs:

**Vatten- och miljönämnden****UTDRAG**

Sammanträdesdatum  
2020-03-19

- ingen investering i fossilbränsle – inklusive Kalmars hamn,
- alla källor till utsläpp av växthusgaser måste minska sina utsläpp med minst 8% årligen (inklusive utsläpp från Kalmar Energis Moskogen kraftvärmeverk),
- alla åtgärder som kan stimulera effektiva kolsänkor ska stödjas (i skog och mark, trähusbygge, m.m.)

Vi tror att alla beslut ska klimatprövas i den existerande situationen med klimatnödläge. Att ha nettonollutsläpp till 2045 är överordnat fossilfritt 2030. Att ha en separat och tydlig handlingsplan som stakar ut vägen att nå nettonollutsläpp 2045 skulle underlätta att försäkra att alla åtgärder som tas för att vara fossilfritt 2030 är effektiva och bidrar till att nå det överordnat mål.

Åtgärder och delmål måste vara mät-och uppföljningsbara så att man innan kan bedöma hur rimliga åtgärderna är och i efterhand se om effekten blev som förväntat. De nödvändiga strukturella förändringarna skulle bli tydligare.”

**Sekreterare**

Oliver Wykman

**Justeras**

Anna Thore  
ordförande

Petra Gustafsson

Handläggare  
Sara Gripstrand  
50089

## TJÄNSTESKRIVELSE

Datum  
2020-03-12

Ärendebeteckning  
VMN 2020/0001

Vatten- och miljönämnden

# Motion om handlingsplan för att målet om nettonollutsläpp 2045 från Max Troendlé (MP)

## Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunledningskontorets yttrande ska utgöra svar på miljöpartiets motion ”Handlingsplan för att nå nettonollutsläpp 2045”.

Motionen ska härmed anses vara besvarad.

## Bakgrund

Max Troendlé (MP) föreslår i en motion att vatten- och miljönämnden ska få i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå Kalmar kommuns mål om nettonollutsläpp som geografiskt område 2045.

## Yttrande

I Kalmar kommuns verksamhetsplan och budget 2020 utvidgades kommunens tidigare klimatmål om att kommunen år 2030 ska vara fritt från fossila bränslen till att omfatta hela klimatområdet.

Målet är formulerat som ”Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha netto-nollutsläpp av växthusgaser 2045.” Kommunens mål är definierat på samma sätt som det nationella klimatmålet till 2045, som har förtydligandet att de kvarvarande utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990 och att resterande utsläpp på max 15 procent exempelvis kan hanteras genom ett ökat upptag av koldioxid i naturen.

I december 2019 beslutade kommunfullmäktige om en handlingsplan till målet ”Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030”. Detta är ett delmål till målet om netto-noll-utsläpp 2045, vilket innebär att alla aktiviteter som görs med sikte på 2030-målet även bidrar till 2045-målet.



Handlingsplanens scope är fossilbränslefri energiproduktion och användning samt energieffektivitet i byggnation och resande. Den omfattar ett stort antal aktiviteter som förvaltningar och bolag kommer arbeta med de närmaste åren. Handlingsplanen följs upp genom ordinarie tertial- och årsredovisningar.

Utöver aktiviteter i nämnda handlingsplan pågår ytterligare arbete för minskad klimatpåverkan i kommunkoncernen.

Exempel är:

- Uppdrag i verksamhetsplan 2020: ”Ta fram ett miljöprogram med uppdaterade miljömål med utgångspunkt i de nationella miljökvalitetsmålen och Agenda 2030.” Där omfattas hela klimatområdet.
- Uppdrag i verksamhetsplan 2020: ”Initiera samverkan med de gröna näringarna för att undersöka möjligheten att binda kol i marken och därigenom öka jordkvaliteten och använda mindre gödsel.”
- Kalmarhem begär in klimatberäkningar i nybyggnationer. I byggsektorns nya klimatberäkningar ingår klimatbelastningen från uppförandet av byggnader ur ett livscykelperspektiv.
- Utfasning av plast och väsentligt förbättrade möjligheter att sortera ut förpackningar i kommunen som organisation, i kommunlokaler som används av invånare samt under evenemang. 2020 ska full källsortering finnas i all kommunal kontorsverksamhet och 2021 i alla kommunlokaler.
- Kontinuerligt arbete med att hålla nere mängden matsvinn i förskolor, skolor och äldreomsorg.
- Kalmar är pilotkommun i en forskningsstudie om klimatpåverkan från konsumtion på lokal nivå.

Vatten- och miljönämnden har från och med 2020 fått möjlighet att finansiera klimatåtgärder, vilket kan skapa ytterligare satsningar.

Handlingsplanen för en fossilbränslefri kommun 2030 ska uppdateras under 2021. I samband med detta ska åtgärder för att nå netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045 arbetas in, för att på så sätt få en sammanhållen klimathandlingsplan.

Sara Gripstrand  
Strateg för ekologisk hållbarhet

Bilaga:

Motion

# Handlingsplan för att nå målet om nettonollutsläpp 2045

Klimatet är vår tids stora ödesfråga, och en av de frågorna där Kalmar kommun behöver arbeta mycket med de kommande decennierna. Det politiska fokuset behöver skiftas från att jämföra oss med andra kommuners miljöarbete till att jämföra oss med ifall vi nåt våra klimat- och miljömål inom tidsramen som krävs för att uppfylla vår del av Parisavtalet, samt andra nationella och internationella överenskommelser om utsläppsminskningar.

Kalmar kommun har nu en handlingsplan för hur vi ska nå vårt mål om att bli en fossilbränslefri kommun 2030. Miljöpartiet i Kalmar tror att åtgärderna i handlingsplanen behöver kompletteras på en del områden med fler skarpa förslag för att nå målet, men det är en otroligt bra början. Handlingsplanen innehåller många skarpa och bra förslag som kommer leda till konkreta utsläppsminskningar.

Det andra övergripande klimatmålet som Kalmar kommun har är målet om att som geografiskt område ha nettonollutsläpp av växthusgaser 2045. Detta är en del av ett mål som riskdagen beslutat om som del av det klimatpolitiska ramverket. [1] Målet om att ha nettonollutsläpp av växthusgaser är högre ställt och svårare att nå än målet om fossilbränslefri kommun 2030. Detta eftersom målet innefattar alla växthusgaser och inte bara utsläpp från fossila bränslen, såsom utsläpp av lustgas från jordbruket (utsläppen från jordbruket i Kalmar län är högre än från inrikes transporter, enligt Naturvårdsverket) [2]. Det är ett högt ställt klimatmål som behövs för att Kalmar ska uppfylla sin del av det klimatpolitiska ramverket, men också kommer kräva ett intensivt arbete för att nå.

För att öka sannolikheten att nå målet om att som geografisk område ha nettonollutsläpp 2045 föreslår Miljöpartiet att det tas fram en handlingsplan för hur målet ska nås. Att ha ett mål är en viktig hörnsten, men att ha en plan för hur man kommer dit är avgörande.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta:

- **Att ge Vatten- och Miljönämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå Kalmar kommuns mål om nettonollutsläpp som geografiskt område 2045.**

Max Troendlé (MP)

**miljöpartiet de gröna**



**KALMAR**

[1] <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/06/det-klimatpolitiska-ramverket/>

[2] <http://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/begransad-klimatpaverkan/klimatpaverkande-utslapp/kalmar-lan/>